

सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : अपंग-१००७/प्र.क्र.१६९/०७/२१(आस्था),
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ०५.०४.२००८.

- वाचा :- १) केंद्र शासनाचा, अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण)
अधिनियम, १९९५ (क्र.१/१९९६)
२) सा.प्र.वि., परिपत्रक क्र.एसआरव्ही-१०९८/प्र.क्र.१२/१६-अ, दि.०२.५.१९९८.
३) सा.प्र.वि., परिपत्रक क्र.एसआरव्ही-१०९९/प्र.क्र.३१/९८/१६-अ, दि.१६.३.१९९९.
४) सा.प्र.वि., परिपत्रक क्र.एसआरव्ही-१०९९/प्र.क्र.३७/९९/१६-अ, दि.०४.३.२००२.

प्रस्तावना :

अपंगांच्या आरक्षणासंदर्भात सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभागाने सामान्य प्रशासन विभाग/२१ (आस्था) यांच्या अधिनस्त कार्यालयातील जी विविध पदे अपंग प्रवर्गासाठी आरक्षित ठेवता येतील अशा पदांची विवरणपत्र या कार्यासनास उपलब्ध करून दिली आहेत. त्या अनुषंगाने या कार्यासनाच्या आस्थापनेवरील दूरध्वनी चालक, रजा राखीव वाहन चालक व हमाल या संवर्गातील पदांना अपंग प्रवर्गासाठी आरक्षणाची पदे निश्चित करून कोणत्या पदावर कोणती अपंग व्यक्ती काम करू शकते ते तज्ञ समितीने निश्चित करून त्यानुसार विवरणपत्र या कार्यासनास उपलब्ध करून दिले आहे. सदर विवरणपत्रानुसार सामान्य प्रशासन विभाग/ २१ आस्थापने अंतर्गत उपरोक्त पदांना अपंग प्रवर्गासाठी आरक्षणाची पदे निश्चित करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते. तदनुसार सोबतच्या विवरणपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे या कार्यासनातील पदांना अपंग व्यक्तींच्या आरक्षणाकरिता शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

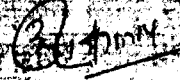
केंद्र शासनाचा, अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ (क्र.१/१९९६) या अधिनियमातील प्रकरण ६ मधील कलम ३२ व ३३ लक्षात घेता सामान्य प्रशासन विभाग /कार्या.२१ (आस्था) या कार्यासनातील सोबतच्या विवरणपत्रात दर्शविल्यानुसार दूरध्वनी चालक, रजा राखीव वाहन चालक व हमाल या पदांवरील सरळसेवा भरतीमध्ये अल्पदृष्टी, कर्णबधीर आणि अस्थिव्यंग या अपंग प्रवर्गाकरिता प्रत्येकी एक याप्रमाणे ३% आरक्षण ठेवण्यात यावे.

२. सामान्य प्रशासन विभाग /कार्या.२१ (आस्था) या कार्यासनातील सोबतच्या विवरणपत्रात दर्शविल्यानुसार दूरध्वनी चालक, रजा राखीव वाहन चालक व हमाल या पदांवरील अपंग व्यक्तींची सरळसेवा भरतीने नियुक्ती करताना सोबत दर्शविलेल्या विवरणपत्रानुसार विहित केलेल्या निकषांवरच करण्यात यावी. अशा अपंग व्यक्तींची भरती कस्ताना खालील निकष विचारात घ्यावेत.

- अ) अपंग उमेदवार सोबत दर्शविलेल्या विवरणपत्रातील दूरध्वनीचालक, रजा राखीव वाहन चालक व हमाल या पदांच्या सेवा प्रवेश नियमातील तरतुदीनुसार अर्जात धारक असणे आवश्यक राहिल.
ब) प्रत्येकी १% प्रमाणे एकूण ३% पर्यंत सरळसेवा भरतीमध्ये आरक्षण ठेवून सोबत दर्शविलेल्या अपंग व्यक्तींची नियुक्ती करणे आवश्यक राहिल.
क) संबंधित पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या लक्षात घेऊन अपंग उमेदवारास संबंधित विषयाचा समावेश असलेल्या वैद्यकीय मंडळाने सक्षम ठरविणे आवश्यक राहिल.

३. एकेकी शासन आदेशाचें तेंच सहकार नाहीं संदर्भाधीन शासन अधिपत्रक दि.१६.३.१९९९ चें दि.०४.०३.१९९९ मध्ये संपन्न होवयाचें आदेशाचें अंमलबजावणी आदेशाचें आदेशाचें आदेशाचें

४. सदर शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग आणि कायदे विभागाच्या विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.
महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व प्राधान्ये.

(कारत जमताप)

महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा.राज्यपाल यांचे सचिव
मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
मा.मंत्री / राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
महालेखापाल (लेखा परिक्षा) / (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई
अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई
नियामकी सेवा परिष्ठा अधिकारी, मुंबई
सायबुल, अपंग कलामा, मा. मुख्य रोड, मुंबई
अवर सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मुंबई-३३
अवर सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग/काया १६-अ, मंत्रालय, मुंबई-३२
अवर सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग/काया १६-अ, मंत्रालय, मुंबई-३२
निबंध नस्ती.

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग,
क्रमांक : अपंग-२००७/प्र.क्र.१६९/०७/२१(आस्था.), दि.०५.०४.२००८ चे विवरणपत्र

सरळसेवेने नियुक्त्या व अपंग व्यक्तींसाठी पदे शोधून काढून ३% आरक्षण ठेवण्याबाबत.

अ. क्र.	प्रशासकीय विभागाचे नाव, विभाग प्रमुख कार्यालयाचे नांव	संवर्गाचे, पदाचे नाव	एकूण पदसंख्या	अधिनियमानुसार पदे शोधून काढून ठेवण्यात आलेले आरक्षण किंवा सूट			अभिप्राय
				अंध/अल्पदृष्टी	कर्णबधीर	अस्थिव्यंग	
१	२	३	४	५	६	७	८
१	सा.प्र.वि./का.२१ (आस्था.) प्रधान सचिव व मु.रा.अ.,	दूरध्वनी-चालक	१०	अंध-पात्र	कर्णबधीर-अपात्र	दोन्ही पायाने अंधू-पात्र	---
२	सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय	रजा राखीव वाहन चालक	५	अपात्र	अपात्र	अपात्र	तांत्रिक स्वरूपाचे पद असल्याने अपंग प्रवर्गासाठी पात्र ठरणार नाही
३		हमाल / स्वच्छक	८	अल्पदृष्टी-पात्र	अल्पकर्णबधीर-पात्र	अपात्र	---